

Obalamy mity o przemocy w rodzinie

W społeczeństwie funkcjonuje wiele błędnych poglądów, mitów, stereotypów na temat przemocy w rodzinie. Powstrzymują one osoby pokrzywdzone od ujawniania problemu. Osoby doznające przemocy często same nie wierzą w możliwość uzyskania pomocy. W mitach znajdują potwierdzenie dla potrzeby pozostawania w związku z oprawcą. Również świadkowie, na podstawie mitów usprawiedliwiają swoją bezczynność; tłumaczą sobie obawy przed zdecydowanym sprzeciwem wobec przemocy, działaniem, które mogłoby skutkować skuteczną pomocą. Tym sposobem, osoby stosujące przemoc otrzymują ciche przyzwolenie na swe działania, a brak reakcji otoczenia staje się - przy okazji - usprawiedliwieniem dla ich czynów.

Tegoroczna Kampania „Białej Wstążki” ma zachęcić mieszkańców Tarnowa do zdecydowanej reakcji na akty przemocy, a osoby doświadczające przemocy - do ujawniania doznawanej krzywdy.

Poniżej przedstawiamy przykłady mitów, stereotypowego myślenia, jakie każą społeczeństwu czynić z przemocy tajemnicę. Wszystkie one nie mają nic wspólnego z realnym życiem osób doświadczających przemocy w rodzinie; zakłamują prawdziwy obraz funkcjonowania osób uwikłanych w przemoc.

W ciągu kolejnych dni obalimy kilka z nich, by uświadomić wagę problemu, uwrażliwić wszystkich na potrzebę pomocy osobom pokrzywdzonym oraz zmotywować ofiary do ujawniania doznawanej krzywdy.

Przykłady funkcjonujących w społeczeństwie mitów dotyczących przemocy w rodzinie:

MIT: Przemoc w rodzinie to „prywatna sprawa”, nie wolno się wtrącać. Nie ujawnia się spraw rodzinnych.

MIT: Przemoc w rodzinie dotyczy tylko patologii.

MIT: Ofiary przemocy same są sobie winne, często prowokują. Skoro pozostają w związkach – akceptują przemoc.

MIT: Gdyby naprawdę cierpiały, odeszłyby od sprawców. Dla dobra dzieci nie rozbija się rodziny.

MIT: Przemoc, która nie pozostawia widocznych śladów na ciele, to nie przemoc. Nie ma po co zgłaszać. Gwałt w małżeństwie nie istnieje. Wstydem jest korzystanie z pomocy.

MIT: Dziecko, które jest TYLKO jej świadkiem, nie doznaje przemocy.

Wszystkie mity:

Usprawiedliwiają obojętność świadków!

Zmuszają ofiary do milczenia!

Sprawców utwierdzają w przekonaniu o bezkarności ich czynów!

MIT 1. Przemoc w rodzinie to „prywatna sprawa”, nie wolno się wtrącać. Nie ujawnia się spraw rodzinnych.

Mit ten nakazuje utrzymywać w tajemnicy sprawy rodzinne, a nawet czyni z tego „punkt honoru”. Powstrzymuje też od interwencji osoby będące świadkami przemocy w rodzinie, a pokrzywdzonych od ujawniania krzywd. Skutkiem takiego przekonania staje się na przykład:

- ✓ brak działań ze strony sąsiadów na słyszane krzyki, odgłosy uderzeń itp.,
- ✓ obojętność, gdy na ulicy rodzic wyzywa dziecko bądź je bije,
- ✓ brak wsparcia ze strony pracowników instytucji, którzy proponują rozwiązywanie „konfliktów” w obrębie rodziny, motywując to szczególnie dobrem dzieci, co sugeruje przyjmowanie na siebie w pokorze kolejnych aktów przemocy.

Bicie, duszenie, obrażanie, wyzywanie, ośmieszanie, zaniedbywanie, izolowanie, wszelkie krzywdzenie osób bliskich jest przestępstwem podlegającym karze. Fakt zawarcia małżeństwa, życia w związku partnerskim, zamieszkiwania pod jednym dachem, bycia rodzicem nie stanowi okoliczności zezwalającej na przemoc. Nie niweluje odpowiedzialności za popełnianie czynów karalnych.

Przemoc sieje spustoszenie w psychice ofiary, ale też świadków – często małoletnich dzieci. Skutki pozostawania w związku przemocowym mogą dotyczyć kolejnych pokoleń. Dzieci ofiar przemocy, w dorosłym życiu same stają się ofiarami lub sprawcami przemocy.

Tymczasem wiele osób nie jest świadomych tego, że doznają przemocy. Oceniają, że to „tylko konflikt, nieporozumienia”, „zdarza się to tylko raz na jakiś czas”, a „inni mają gorzej”. Realnie żyją w ciągłym zagrożeniu, a decyzja o sprzeciwie może być zbyt późna.

Tylko szybkie podjęcie działań przyczynia się do uniknięcia nasilenia przemocy i zapobiegnięcia kolejnym tragediom.

Każdy z nas ma moralny obowiązek reagowania na krzywdę zwłaszcza tą, która dotyczy dzieci. Od reakcji świadków zależy szybkość i skuteczność pomocy.

Ważne jest by zrozumieć i pamiętać, że odpowiedzialność za przemoc ponosi zawsze sprawca, niezależnie od działań osoby pokrzywdzonej. Istotne, by nie być obojętnym – REAGOWAĆ!

Jeżeli jesteś świadkiem przemocy lub jej doznajesz, albo też stosujesz przemoc i chcesz zmienić swoje zachowania, możesz skontaktować się z Tarnowskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy – pomożemy Ci w znalezieniu rozwiązań problemów.

TOIKiWOP
ul. Szarych Szeregów 1
33-101 Tarnów
Tel. 14 655 36 36
5005830047
mail: toikiwop@oik.tarnow.pl
(czynny całodobowo)

Instytucjami, od których możesz oczekiwać pomocy są, np. Policja, Prokuratura, ośrodki pomocy społecznej, placówki medyczne i oświatowe, Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Podczas kontaktu z osobą pokrzywdzoną przemocą ważne jest:

- wysłuchanie jej,
- nie ocenianie, nie krytykowanie, nie wpędzanie w poczucie winy,
- zapewnienie o tym, że ma prawo szukać pomocy (można wskazać jej na instytucje pomocowe),
- zawiadomienie osób, które zajmują się udzielaniem pomocy w sytuacjach kryzysowych, zadzwonienie na numer alarmowy 112 lub bezpośrednio na Policję;

Można zaproponować towarzyszenie podczas wizyty na komisariacie, w prokuraturze lub w ośrodku pomocy społecznej bądź w TOIKiWOP, itp.

Należy pamiętać, że nawet jeśli nie posiadamy specjalistycznej wiedzy, na przykład nie jesteśmy terapeutami, psychologami, możemy pomóc. Zrozumienie i wsparcie okazane osobie doznającej przemocy może być przełomowe, a nawet ocalić jej życie.

Pamiętajmy także, że stosowanie przemocy jest przestępstwem ściganym z urzędu. Zgodnie z art. 304 Kodeksu postępowania karnego każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym odpowiednie instytucje.

Źródła internetowe: (+dostęp)

[Co robić, gdy jestem świadkiem przemocy? • Marta Melka-Roszczyk • Poznań](https://sjp.pwn.pl/slowniki/mit.html)

<https://sjp.pwn.pl/slowniki/mit.html>

<http://www.mops.turek.pl/pl/3/strona/1/29/>

http://www.rops-bialystok.pl/ppwr/?page_id=8

[Fakty i mity dotyczące przemocy - Fundacja ART](#)

<https://sjp.pwn.pl/slowniki/mit.html>

<http://www.mops.turek.pl/pl/3/strona/1/29/>

[Jak rozpoznać przemoc psychiczną? Rodzaje, objawy | HelloZdrowie](#)

[Mity o przemocy | Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieliczce \(mgopswieliczka.pl\)](#)

[Mity, stereotypy i przekonania \(niebieskalinia.info\)](#)